Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телефон: HEnderson 4-0807 4-0237 Тел. УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXII Ч. 66. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 7-го КВІТНЯ 1954. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 7, 1954. No. 66. VOL. LXII.

СОВЄТИ МОГЛИ Б ПОЧАТИ ВІЙНУ ТІЛЬКИ В СТАНІ БОЖЕВІЛЛЯ — КАЖЕ АЙЗЕНГАВЕР

ЗДА негайною відплатою стримують Совєтів від війни; ФБІ дбає про безпеку у нутрі країни; Союзники — це наші приятелі

Вашингтон. — Президент Айзенгавер промовляв через радіові й телевізійні стації і в своїй промові заявив, що Совєти хіба в стані божевілля могли б почати нову світову війну, бо вони не зможуть встоятися проти духової і матеріяльної сили вільного світу. ЗДА не почнуть війни, але вони готові до негайної відплати, коли б Совєти її спровокували. Вони знають, що наша відплата „була б для них великою небезпекою, казав президент, коли б вони заатакували якого-будь нашого союзника в Західній Европі, або порушили наші інтереси через свою аґресію". Але все ж таки, казав Айзенгавер, можливість совєтського божевілля існує, і ми мусимо думати холодно й обережно. Президент остерігав перед страхом і гістерією, бо співпраця між вільними народами може запевнити світовий мир. Він закликав американський нарід, щоб атомову небезпеку, яка загрожує від комуністів, зустрів з такою самою відвагою і довір'ям, з якою полагоджується щоденні справи. В справі комуністичної небезпеки в ЗДА президент заявив, що її часто перебільшується, бо в цій країні є тільки коло 25,000 комуністів, про яких знає Федеральне Бюро Інвестиґації, якого завданням є боронити країну від небезпеки у нутрі країни. Директор ФБІ Герберт Гувер буде говорити про цю справу через радіо й телевізію до всього народу і вияснить, як вона представляється. Комуністи не здобули ані однієї країни через вільне голосування. Америка — це найсильніша держава в світі і вона поведе „світ до миру і до запевненої екзистенції". Президент закликав, щоб ЗДА трактували своїх союзників, як „рівних собі", і ми ніколи не можемо зробити тієї помилки, щоб до наших союзників відноситися як до нашого „знаряддя", бо вони „наші приятелі". „Я не твердж, казав президент, що немає небезпеки, бо направду вона є, але ми не сміємо попадати в гістерію. Ми мусимо бути сильні серцем і розумом". В справі порозуміння про користування атомовою бомбою, про яке згадував англійський прем'єр Вінстон Черчил, що воно заключене було ще 1943 року між ним і президентом Ф. Д. Рузвелтом, Айзенгавер заявив, що воно тепер не діє. Президент відмовився дати ширше вияснення в справі цього порозуміння з 1943 року, яке уневажнено законом про атомову енерґію з 1946 року. Президент заявив, що хоч у ЗДА тепер поважне число безробітних, то американський нарід не має причини боятися, що прийде до більшого обниження продукції, бо уряд приготований всіми засобами не допустити до депресії, коли б побачив, що вона загрожує країні.

ДОЛЛЕС ЩЕ РАЗ ПЕРЕСТЕРІГАЄ ЧЕРВОНИЙ КИТАЙ ПЕРЕД АҐРЕСІЄЮ В ІНДО-КИТАЇ

Вашингтон. — Державний секретар Дж. Ф. Доллес ще раз з притиском перестеріг китайських комуністів перед таким домаганням індо-китайським комуністам, яке рівнялось би практично китайській інтервенції й аґресії на терені Індо-Китаю. Він зробив це на комісії для закордонних справ в американському конґресі. Державний секретар відчитав тайне звідомлення, що його імовірно одержав від Ради Безпеки, де головою є сам Президент, з докладним вичисленням за точками тієї видатної і вирішної допомоги, що її дають китайські комуністи індо-китайським комуністам. Між іншим, китайський комуністичний генерал Лі Чен-гу знаходиться в головній кватирі індо-китайських партизанських військ, а китайські старшини є в командному складі всіх індо-китайських військових одиниць до нижчих ступнів. — Китайські комуністи доставили індо-китайським партизанам радарну протилетунську артилерію і обслугують її своїми вояками. Доллес признав вправді, що технічно й формально комуністичний Китай не перевів ще аґресії, але наблизився до неї фактичною поведінкою так, що виринає враження, що китайські комуністи злегковажили собі попередні американські пересторогги. Доллес ствердив, що ЗДА вживають тепер заходів для осягнення порозуміння з іншими державами щодо можливости „спільної акції" проти Червоного Китаю, але не сказав на публічному засіданні комісії, як виглядають ці заходи. Частина засідання закордонної комісії з участю державного секретаря відбулась тайно. Заява Доллеса і його відповіді кільком сенаторам йшли по лінії заяви президента Айзенгавера в цій самій справі. Говорилося навіть про можливість одиничної акції З'єдинених Держав на випадок потреби, щоб тільки південно-східня Азія не дісталась в руки комуністів.

ІНТЕРВЕНЦІЯ ЗУАДК І ФДУК В СПРАВІ ПЕРЕСЕЛЕННЯ ДО КАНАДИ

Дня 31 березня 1954 року делеґації представників українських організацій у ЗДА і в Канаді, в особах екзекутивного директора ЗУАДК, д-ра Володимира Галана, голови Комітету Українців Канади адвоката А. Яремовича і генерального секретаря тої ж організації ред. І. Г. Сирника, була прийнята в столиці Канади в Оттаві міністром іміґрації п. В. Е. Гарісом. Під час конференції обговорено справу можливостей переселення українців з европейської еміґрації до Канади під спонзорування обидвох українських допомогово - переселенчих організацій, ЗУАДКомітету і Фонду ДУК. Делеґацію представив міністрові Гарісові посол до канадійського домініяльного парляменту від ліберальної партії п. І. Дікур, який підкреслив значення українських самостійних організацій в ділянці переселення. Міністер Гаріс поцікавився точними даними і інформаціями про справу переселення українців до Канади і заявив, що не бачить ніяких перепон для цієї акції і від себе дасть відповідні постанови.

З нагоди побуту в Оттаві, українська делеґація відбула, на запрошення посла Дікура, зустріч із українськими послами до канадійського парляменту. Зустріч відбулась наступного дня ввечері. В ній взяли участь: посол Дікур, посол Ф. Заплітний, який виголосив знамениту промову в парляменті в українській справі 30 березня ц. р. під час нарад у справах закордонної політики, та посли М. Старчевський і А. Головач. Кожний із тих послів належить до іншої партії, але в українських національних справах вони однозгідні і виступають об'єднано. Саме ця однозгідність українських послів є найкращою пропаґандою цих справ, і вже посли не-українці забирають слово в українських справах у парляменті.

АНГЛІЙЦІ ЗНОВУ ДОМАГАЮТЬСЯ ЗУСТРІЧІ „4-Х ВЕЛИКИХ"

В АНГЛІЙСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ БУЛО ЗНОВУ БУРХЛИВЕ ЗАСІДАННЯ ПРО ЗАКОРДОННУ ПОЛІТИКУ. — ОПОЗИЦІЯ ЗАКЛИКАЄ ЧЕРЧИЛА ДИМІСІОНУВАТИ

Лондон. — В англійській палаті громад відбулось одно з найбільш бурхливих засідань за післявоєнний час. Воно перетворилось у гострі взаємні докори, що їх робили один одному прем'єр Черчил і лідер опозиції Етлі, що був віцепрем'єром під час воєнної партійної коаліції в Англії й опісля прем'єром. Черчил конкретно закинув опозиційній Партії Праці, що її докори під адресою теперішнього консервативного уряду за те, що Англія не має впливу на американські пляни у зв'язку з атомовою і водневою бомбою — несправедливі, бо — мовляв — не він, Черчил, а попередній прем'єр Етлі не використав існуючої тайної умови між ЗДА і Англією у справі атомової бомби. Тут Черчил вперше публічно виявив існування такої умови, яку він, Черчил і колишній президент Рузвелт зробили в Квібеку в 1943 р. За тою умовою ЗДА зобов'язались не вживати атомової бомби без згоди й порозуміння з Англією, й обмінюватись атомовими інформаціями. Етлі, мовляв, не зробив ужитку з тієї умови, коли міг був зробити це, щоб не допустити до закону МекМагона, який прийнято в ЗДА: той закон заборонив, потім американському урядові обмінюватись з кимнебудь атомовими відомостями. Черчил покликався на свою розмову з покійним сенатором МекМагоном, який запевняв Черчила, що коли б він був знав про існування такої умови ЗДА з Англією, то не був би зголошував свого закону. Етлі, очевидячки обурений закидом Черчила, заявив, що коли сам американський уряд не поінформував МекМагона про існування такої американсько-англійської умови, то звідки він, англійський прем'єр мав робити це. Під час тієї 7-годинної дебати англійські опозиційні посли кричали під адресою Черчиля „до димісії" і не давали йому говорити. Заспокоєння в дебату вніс міністер закордонних справ Іден, який заявив, що англійський уряд стояв і стоїть далі на становищі прем'єра Черчила про потребу конференції „великої чвірки" — Айзенгавера, Черчила, Ланієля і Маленкова — для справи роззброєння, але застерігає собі право вибрати „як, де і коли" це мало б статися. Речники англійського уряду підкреслювали, що краще діється, коли досвіди з водневою бомбою відбуваються у південній частині Тихого океану, ніж на Сибірі. Іден зокрема ще раз підкреслив, що неможливо прийняти совєтську формулу роззброєння, яка пропонує генеральну заборону вживати атомову бомбу, але нічого не говорить про контролю тієї бомби. „Панує замало взаємне довір'я, щоби сама заборона зброї мала будь-яке практичне значення".

Я. ГНІЗДОВСЬКИЙ ВІДКРИВ СВОЮ ВИСТАВКУ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Відомий наш мистець Яків Гніздовський відкрив минулого понеділка, 5-го квітня, свою одно-особову мистецьку виставку у Вард Еґґелстон Ґалеріях при Медісон евеню. На виставці є 24 експонати, олія і скульптура. В дбайливо приготованих програмках підкреслено, що Гніздовський українського роду, а про його творчість „Арт Нюз" з нагоди виставки м. і. пише: „Він (Гніздовський) має дозрілий талан, який знайшов себе не в Парижі чи Америці, але в його Батьківщині, від якої він ані на хвилину не відлучується...", а „Арт Дайджест" з тієї самої нагоди, крім загальних інформацій про мистця та його творчість окремо згадує про кераміку: „Він (Гніздовський) виставляє теж деякі керамічні твори, добре висловлені в стилістичному архаїзмі та доброму гуморі..." Упродовж першого дня виставку Гніздовського відвідало багато осіб, зокрема з українського мистецького світу та з-поміж громадянства. Виставка потриває до 17-го квітня (крім неділі 11 квітня).

Бравнел домагається для шпигунів лише кари смерти

Вашингтон. — Генеральний прокуратор Герберт Бравнел вніс до Конґресу законопроєкт, згідно з яким суди повинні карати смертю всіх осіб, які займаються шпигунством під час миру. Крім того, він домагається, щоб за шпигунство під час війни також карано тільки смертю. Найвища кара за шпигунство під час миру за існуючим законом становить 20 років ув'язнення. Бравнел заявляє, що не можна робити різниці між шпигунством в умовинах миру і війни, бо воно є однаково шкідливе в кожному часі. Бравнел домагається закону скасувати теперішнє обмеження в законі, яке дозволяє карати за шпигунство тільки впродовж 10 років від доконаного злочину.

Сенат стоїть перед можливістю вирішувати долю Індо-Китаю

Вашингтон. — Сенат стоїть перед можливістю вирішувати справу, чи мають ЗДА втрутитися в війну проти комуністів в Індо-Китаї, коли б у цій війні взяли також участь і інші держави. Державний секретар Джан Фостер Доллес у своїй заяві, яку схвалив президент Айзенгавер, недвозначно стверджував потребу „об'єднаної акції" в Індо-Китаї, щоб врятувати Південно-Східню Азію від загрози комунізму. Цією заявою, на думку багатьох сенаторів, він мав на цілі стримати Францію від угодівства з комуністичними імперіялістами на Женевській конференції в справі Кореї та Індо-Китаю. Але вона має ще й інше значення: уряд ЗДА рішений зорганізувати фронт вільних народів проти комуністів в Індо-Китаї і фінансово та мілітарно підтримати цю коаліцію. Ця заява мала на цілі ще переконати американський нарід, що здобуття комуністами Індо-Китаю буде великим ударом для ЗДА. В Сенаті є велика опозиція проти втручання ЗДА в індо-китайську війну, але ця опозиція меншає з розвитком подій на фронті. Припускають, що Сенат може погодитися на висилку війська ЗДА до Індо-Китаю.

Домагається показати силу атомової бомби цивільному населенню

Вашингтон. — Конґресмен Чет Голіфілд домагається, щоб уряд перевів кілька атомових експльозій, на які запрошував би принаймні по 100,000 осіб цивільного населення, щоб вони наочно побачили загрозу атомової бомби і зрозуміли потребу організації цивільної оборони. Конґресмен був присутній під час експльозії водневої бомби 1 березня на Тихому океані і бачив діяння нищівної сили цієї нової зброї. Він є членом конґресової Спільної Комісії Атомової Енерґії і гостро критикує уряд президента Айзенгавера та голову Комісії Атомової Енерґії адмірала Луїса Л. Стравса за те, що вони роблять таємницю з сили водневої бомби.

Небезпека війни між Ізраїлем і арабськими державами

Тель-Авів. — Поруч із мішаною військовою комісією Ізраїлю і Йорданії, яка — в неприсутності представника Ізраїлю — засудила Ізраїль за збройний напад на йорданське містечко Нагалін, — мішана військова комісія Ізраїлю й Єгипту засудила Ізраїль за два збройні випади на єгипетську територію, підчас яких трьох єгиптян вбито й одного ранено. Жиди кажуть, що ті протиєгипетські випади були відплатою за напад озброєних арабів зі сторони Єгипту на прикордонну ізраїльську смугу, підчас якого одного жида поранено й одного схоплено. У відношенні як до Йорданії, так і до Єгипту уряд Ізраїлю зголошує скарги за військові напади й схоплювання жидів, — і те саме закидають Ізраїлеві названі держави. Ізраїль зголосив скаргу до Об'єднаних Націй проти Йорданії, що остання відмовилась взяти участь в конференції для устійнення миру й безпеки у прокордонній смузі. Напруження між Ізраїлем і його арабськими сусідами щораз зростає, однак коментатори тих подій сумніваються, чи вибухне там одверта війна. Вишинський, тепер голова Ради Безпеки ОН, скликав її засідання в цій справі на найближчий четвер.

Південній Кореї не вдався плян протикомуністичної конференції

Тайпеї. — Уряд Південної Кореї звернувся до всіх південно - азійських держав з пропозицією зійтися на спільну протикомуністичну конференцію в тому самому дні 26 квітня ц. р., коли в Женеві розпочнеться міжнародна конференція у справі миру в Кореї і Індо-Китаї. Ця пропозиція Південної Кореї зазнала невдачі, бо перший Сіям (Таї) відмовився. Так само національний Китай поставився до тієї ідеї дуже здержливо й неохоче. Причиною неґативного становища відомих протикомуністичних держав до проєкту протикомуністичної конференції був — як пояснюють кореспонденти з цих країн — наскрізь демонстративний характер корейської пропозиції, без означення практичних цілей.

Бажають зменшити видатки на закордонну допомогу

Вашингтон. — Члени Комісії Закордонних Справ у Палаті Репрезентантів думають зменшити видатки на закордонну допомогу, що їх запропонував президент Айзенгавер у сумі 3,510,000,000 долярів. В цій справі почалися переслухання, і перший має боронити урядовий законопроєкт державний секретар Джан Фостер Доллес. Голова цієї комісії конґресмен Джан М. Ворис заявив, що зменшувати цю суму не треба, бо вона й так менша від минулорічних видатків на допомогу закордонові, яка становила 4,531,507,000 долярів (уряд домагався 5,474,732,500 долярів. Найправдоподібніша знижка в тих 875,000,000 долярів, які уряд запропонував на видатки на летунство. Ворис передбачає, що його комісія голосуватиме за продовженням ухвали, щоб на половину обнизити вивіз зброї до тих 6 держав — членів НАТО, які не ратифікували ще оборонного европейського пляну. Досі Палата Репрезентантів обтяла на 1 відсоток запропоновані президентом Айзенгавером видатки в сумі $65,570,000,000.

Домагаються праці для старших віком робітників

Ню Йорк, Н. Й. — Волтер А. Міллер, президент Федерації Аґенцій для пошукування праці заявив, що чоловіки й жінки, які мають понад 65 років і живуть з пенсій або з соціяльного забезпечення, повинні мати можливість додатковою працею поліпшити собі життя і почувати себе так, що й вони потрібні громадянству. Незаробіткові й нерелігійні аґенції впродовж року підшукували працю для старших осіб у Ню Йорку, і прийшли до повнцого переконання. Але підприємці не радо приймають на працю старших робітників і робітниць, діючи тим на шкоду народнього господарства, бо при цьому дармує велике число досвідчених робітників.

Німецькі комуністи „забезпечують" Західню Европу

Берлін. — Забрати геть із Західньої Німеччини американську атомову артилерію — це найновіше домагання східньо-німецьких комуністів. Вальтер Ульбріхт, поруч з Отто Ґротеволем — найчільніша фіґура в Східній Німеччині, заявив, що приявність на західньо-німецькій землі американської атомової зброї є головною причиною остраху всього німецького населення перед наслідками атомової війни, а тому для створення „атмосфери миру і безпеки" треба забрати ту американську зброю. Як відомо, восени минулого року перевезено до Західньої Німеччини перших 6 американських гармат, що можуть вистрілювати атомові стрільна. Це було наявним запереченням поголоскам, начеб то ЗДА думали залишити европейський континент. Від того часу до Німеччини прибули, правдоподібно дальші транспорти. Очевидно, американська атомова артилерія в Західній Европі є великою перешкодою для аґресивних плянів Москви, і тому німецькі комуністи зчиняють такий галас — пишуть чужинецькі кореспонденти з Берліну.

Аденауер закликає земляків до спокою

Бонн. — Повернувшись з подорожі до Франції, Греції, Туреччини й Італії, канцлер Аденауер застав у Німеччині схвильовані настрої, породжені новими труднощами, що їх робить Франція, зволікаючи з визнанням західньо-німецької суверенности через ратифікацію західньо - европейського оборонного пакту, чи через безпосередній акт, признання суверенности. Канцлер Аденауер звернувся з закликом до політичних партій і окремих громадян, які його піддержують, щоб вони зберігали спокій і не допускалися нерозважних виступів, які тільки насторожували б проти Західньої Німеччини Францію і цілий Захід. Аденауер вірить в успіх переговорів у справі Зарщини і поручає бути терпеливими, бо річ іде про замирення двох великих народів, які сотні років ворогують.

У РАЧЕСТЕР ВІДЗНАЧЕНО 60-РІЧЧЯ У.Н.СОЮЗУ

Рочестер, Н. Й. — УкраїнськаГромада в цьому місті одна з перших, що відзначила 60-річчя Українського Народного Союзу окремою ювілейною імпрезою, яка відбулася стараннями усіх вісьмох місцевих Відділів УНС минулої суботи, 3-го квітня, в залі місцевого Українсько-Американського Клюбу. Із святочною промовою на цьому Святі виступив голова УНСоюзу, п. Дмитро Галичин. На програму Свята, яке започатковано Американським Гимном у виконанні А. Парути, крім промови п. Д. Галичина, склались: вступне слово головного радного УНС п. В. Гусара, виступи Українського Національного Хору під дириґентурою п. Я. Матковського та Парафіяльного Хору „Боян" під дириґентурою п. К. Цепенди, виступи солістів: пп. Парута і Климців та виступ терцету: Парута, Климців і Зелез, декламація Р. Шутера: „Піонерам УНСоюзу" і виступ танцюристів: Ж. Когут, С. Словіковська й І. Козак. При фортепіяні — С. Майкович. В підготовці та переведенні Свята взяли участь місцеві Відділи УНС: 36, 217, 269, 289, 316, 343, 367 і 437. Голова УНС п. Д. Галичин у своїй промові м. ін. згадав, що коли кількість членів УНС за останніх чотири роки збільшилася на 14%, то в цьому велика заслуга теж і громади в Рачестер, яка має в цьому своїх 5%, здобувши 700 нових членів.

Французи й німці співпрацюють на господарському полі

Париж. — Жан Монне від'їхав з Парижу до Вашинґтону на переговори з членами американського уряду в справі позички для Европейської Спільноти Сталі і Вугілля, що охоплює 6 держав (Франція, Західня Німеччина, Італія, Бельгія, Голляндія, Люксембурґ). Він є головою цієї міждержавної господарської організації, яка практично розв'язує проблему співпраці між Францією і Німеччиною у двох найважливіших галузях важкого промислу. В той час, як політична сторона проблеми Зарщини все ще становить предмет затяжного конфлікту між цими державами, об який розбивається весь пакт західньо-европейської оборонної спільноти, — господарська сторона розв'язується практично у щоденній співпраці. Монне, один із найчільніших сучасних економістів і знавців европейського промислу, прибуває до ЗДА на запрошення американського уряду, щоб обговорити можливості великої американської позички для Европейської Спільноти Сталі і Вугілля.

В АМЕРИЦІ

● **Торговельні фахівці** твердять, що коли ЗДА не продовжать своїх торговельних позичок Колюмбії, то ця країна поширить свою торгівлю з Европою. В 1949 році ЗДА вивезли до Колюмбії товарів на 74%, а в році 1953 — тільки на 62%. В 1949 році привезено з Европи до Колюмбії товарів на 17%, а в 1953 році — на 28%. Колюмбія радніше торгує з ЗДА, бо вони ближчі до цієї країни, і на випадок війни існуватиме менша небезпека, що ця торгівля буде перервана. Але Колюмбія домагається від ЗДА довгореченцевого кредиту.

● **Департамент** скарбу має стягнути 1,000,000,000 долярів, що їх не сплатили несовісні податковці. В податковому уряді працюють 10,000 урядовців, які послуговуються наймодернішими машинами для обчислювання податків.

● **Заарештовано** бувшого прем'єра - міністра Британської Ґвіяни д-ра Чедді Джеґана. Його обвинувачують в порушенні законів колонії. Якщо суд визнає його винним, то він може бути засуджений до 25,-000-долярової кари, або п'ятьох років ув'язнення.

● **В Ню Йорку** закінчився страйк портових вантажників, який тривав від 5 березня. Повернулися до праці 20,000 вантажників, і всі кораблі знову причалюють до цього найбільшого в світі порту, який під час страйку обминали, причалюючи до інших, спокійних портів. В перших днях відновленої праці порядок пильнуватимуть численні поліцисти, які „урядували" там під час 29-денного страйку.

В СВІТІ

● **16 американських** журналістів і редакторів радіопередач прибули до Москви на двотижневі відвідини. Деякі з них були там вже минулого року. Деякі редактори приїхали з своїми дружинами.

● **„Комуніст"**, орган Всесоюзної Комуністичної Партії, заатакував академіка Трофима Д. Лисенка, заявивши, що необхідно перевести публічну дискусію над його науковими теоріями. Лисенка, що був за Сталіна недоторканою науковою величиною, як біолог, попав від деякого часу в очевидну неласку.

● **Найбільший** ресторан у Москві, що його американці називають „Коктейл Голл", став предметом гострої критики збоку совєтської преси, яка закидає тому державному підприємству деморалізування молоді. Совєтські газети подали світлини п'яних достойників — відвідувачів цього ресторану, м. і. Євгена Євдокімова, директора московського театру для молоді.

● **У Будапешті** відбулася велика військова парада з нагоди 9 роковин „визволення" Мадярщини з-під німецького панування. На параді було коло 50,000 людей. Вся манифестація йшла під знаком конечности боротьби проти західньо - европейського оборонного пакту, який дозволяє німцям відбудувати армію.

● **Цивільні американці**, західні німці і деякі Ді-Пі створили були найбільшу з усіх до цього часу відомих „спілок" пачкарів цінних товарів на терені Західньої Европи. Пачкарі „працювали" на терені чотирьох держав. Переведено численні арештування в Німеччині й Франції. Знайдено перепачкованих товарів на суму 175,000 долярів, але в офіційному повідомленні сказано, що вартість перепачкованих товарів сягає 24 мільйони долярів. Пачковано головно: бриляньти, золото, цигарки й авта.

● **Головна кватира англійських скавтів** офіційно повідомила про виключення з скавтового руху 19-літнього Павла Ґарлянда, що був одночасно секретарем Ліґи Комуністичної Молоді. Керівництво англійського скавтинґу стало на становищі, що комунізм і скавтовий рух — суперечні ідеї. З цього приводу ліві лейбуристи вчинили в парляменті авантуру.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НАЙПЕКУЧІША СПРАВА

Найбільш пекуча проблема в українському житті сьогодні — це, як показує гіркий досвід, справа одного, спільного і безспірного українського політичного представництва у вільному світі. Як довго ця справа не буде розв'язана, так довго вона буде тяжким гальмом для всякої української праці і прогресу. Неполаднання цієї справи досі вже коштувало українцям безліч втрачених годин на безплідні дискусії, безліч моральних, політичних і навіть матеріяльних втрат не тільки в Европі, що є головним тереном такого дво- чи триподілу в українській політичній репрезентації, але й в інших країнах українського поселення, на інших континентах, навіть там, де, подібно як у нас, у ЗДА, існує формальна консолідація в одному нашому власному представництві, — в Українському Конгресовому Комітеті.

Багато прикладів на це можна б навести майже з кожної нашої громади і кожної нашої імпрези. В наших „об'єднаних" та інших комітетах цілими ночами товчуть воду в ступі, вирішуючи, представник котрого політичного напрямку має відкривати національну імпрезу чи виголошувати промову, і зрештою влаштовують два „свята соборности", не можучи в цій справі погодитись. Одні закликають до збірки на Народний Фонд, інші мають до нього застереження, бо гроші, мовляв, не розділено так, як вони того вимагали. І так без кінця. Навіть останні спільні наради представників УКК і КУК в Ню Йорку витратили левину частину свого часу на ту саму проблему української політичної репрезентації в Европі й так само без результату, як в усіх інших випадках. А тим часом ми маємо свою власну консолідацію і для нас розбиття української політичної еміграції в Европі силою обставин формально могло б бути тільки другорядною справою.

Контроверсія відносно єдиної української політичної репрезентації у вільному світі не має жадної користи, а шкоди завдає величезної через брак авторитетного заступництва української визвольної справи на міжнародному терені починаючи, а на гальмуванні кожного, навіть найшляхетнішого почину у внутрішніх українських справах кінчаючи. Коротко: відсутність одного і всіми без винятку визнаного українського політичного представництва у вільному світі найбільшою мірою паралізує працю української спільноти та її ефективність. І з цього можна зробити логічний висновок, що всім ворогам української визвольної справи мусить на такому розбитті й на такій невпорядкованості найбільше залежати, і на них вони цілком певно звертають головну увагу та головні свої зусилля.

Таке просте міркування наказує нам усім докласти максимальних зусиль, щоб справу єдиної і направду безспірної репрезентації остаточно наладнати. Не можна сказати, щоб в цьому напрямі не було відповідних заходів. Все ж таки вони не дали відповідного результату. Причин на це багато, але жадна з них не досить сильна і переконлива, щоб виправдати існуючий стан. Вина в цьому в першу чергу політичних лідерів, але не без вини й український загал усіх політичних напрямків, бо він відповідною поставою міг би і повинен би змусити своїх лідерів, щоб вони, нарешті, зговорилися в такій важливій справі. Вони могли б це легко зробити, якби взяли собі приклад з американської міжнародної політики і в договорюванні не тільки один одного не дискримінували, але дозволили б один одному „вийти з лицем" із дотеперішнього становища.

Наша власна консолідація в УККомітеті доказує, що створення одного, спільного для всіх репрезентаційного центру практично можливе. Що більше, останній приклад зговорення між ОДВУ і ООЧСУ в справі спільного відзначення 25-річчя націоналістичного руху та спільна декларація відносно боротьби проти комуно-московського імперіялізму доказують, що з початкового, навіть „механічного", зговорення, яке дехто добачував початково в консолідації в УКК, може і поступово мусить розвинутися справжня консолідація в основних і принципових справах. Бо нещастям для української політики у вільному світі є не наявність багатьох партій і груп, а відсутність завершеної консолідації в репрезентації назовні. В теперішніх обставинах найбільш реальною базою для такого зговорення є Українська Національна Рада, і це визнають навіть ті, що в ній не є. Чому ж би тоді такої консолідації не завершити і цієї основної проблеми остаточно не розв'язати?

Закордонна економічна політика Айзенгавера

Президент Айзенгавер, у своєму посланні до Конгресу в справі закордонної економічної політики, зробив потягнення, яке, за прийнятим у Америці висловом, можна назвати „ебаут фейс", тобто по-військовому „зворот назад". Він запропонував політику обниження, а то й повного скасування мита („тарифи") на імпортовані з чужинних країн товари, йдучи таким чином у повний розріз з традицією Республіканської партії.

Під час двадцятирічної адміністрації Демократичної партії засадничі різниці американської економічної політики між обидвома великими політичними партіями пішли частинно в забуття, а партійна політика зводилася звичайно до протилежних поглядів на поточні справи. Давніше кожен громадянин Америки, а з ним і кожен чужинець, що цікавився партійною політикою ЗДА, знав, що республіканці обстоюють високі мита на закордонні вироби, а демократи придержуються „ліберальної школи" в цій справі, доводячи, що скасування мита між країнами приведе до економічної рівноваги і до вільної торгівлі. Наслідок цієї різниці був такий, що з хвилиною, коли приходили до влади у Вашингтоні республіканці, вони зміняли закон про мито — тарифу, якщо попередня адміністрація була демократична; демократи робили те саме, коли їм діставалася в руки адміністрація урядового апарату після республіканців. Остаточно, за президента Френкліна Д. Рузвелта опрацьовано засадничий закон, заснований на наукових підставах, який признавав потребу постійного мита на одного роду закордонні вироби і частинне або й повне звільнення від мита іншого роду товарів. Зате закон признавав право президентові вести переговори з різними країнами про висоту мита, *відновлюючи це право* щотри роки. Цей закон, відомий як Акт про Взаємні Торговельні Умови ухвалений в 1934 р., втримався уже двадцять років. Він вигасає 12 червня 1954 р. і тому президент Айзенгавер мусить заздалегідь подбати про новий, який заступив би теперішній, заведений за демократичної адміністрації.

Виконуючи свою ролю керівника державної політики, президент звернувся 30 березня до Конгресу з пропозицією продовжити з деякими змінами теперішній закон, вказуючи на потребу „ліберальної міжнародної торговельної політики". Він заявив, що така політика есенціонально потрібна для вільного світу, щоб „протидіяти тим, які хочуть його знищити", бо держави не можуть продавати стільки, скільки вони хочуть купувати.

Послання президента засноване на студіях і рекомендації спеціяльної Комісії для Закордонної Економічної Політики, очолюваної Кларенсом Б. Рандалем, з підприємства Інленд Стіл Компані. Програма, складена цією комісією, вимагає теж покінчити з дотеперішньою засадою давати дари чужинним державам на економічну підтримку, а на їх місце давати позичку, якщо це буде необхідне. Одначе засадничо ця програма вказує на потребу товарообміну між Америкою й країнами, які досі не могли продавати своїх виробів в Америці тому, що тарифа на ввіз їхніх товарів була зависока. Якщо буде знижена тарифа загально до 50 відсотків, а в інших випадках ще більше, тоді, при допомозі товарообміну на підставі умови про взаємну торгівлю можна буде підвести фінансову силу американських союзників, як теж життьову стопу населення інших країн до стопи, яка втримується тепер у З'єдинених Державах. Понад те президент пропонує збільшення товарообміну між західніми й підсовєтськими країнами.

За пляном президента закон мав би бути продовжений на три роки з втриманням засади, що президент матиме право переговорювати з чужинними країнами про відповідне визначення тарифи. Значить, що закон засадничо не зміниться, тільки, відповідно до потреби, можна змінити висоту оплат на поодинокі роди товарів. Таких товарів, що від них оплати можуть бути змінені, нараховано досі 250, а оплати від них виносять від 60 до 700 відсотків їхньої вартости. Крім того в посланні президента говориться про збільшення міжнародного подорожування і про облегшення виміни грошей на міжнародних ринках.

Теперішній Акт про Взаємні Торговельні Умови кінчиться 12 червня, отже до того часу мусять бути викінчені всі приготування до ухвалення нового закону в Конгресі. З уваги на те, що закордонна політика вимагає тепер пильнішого діяння Конгресу й уряду, ніж в інших часах, панує переконання, що переслухання в конгресових комісіях може почнеться щойно в травні. Тоді прийде теж пора на повний розрахунок партійних сил і змагань президента до перемоги проти опозиції в його власній партії.

I. Світ

Чи є перспективи в Казахстані?

Легко давати накази, вести пропаганду в часописах та радіо й ставити перед людьми пляни „наздогнати та перегнати" вже не Америку, а Україну! Але все це писане на папері, а папір все витримає. А скільки зв'язано з цим трагедій та людських нещасть, про це не буде писатися в часописах й не буде говоритися на мітингах та пленумах. Така вже совєтська практика.

З України, які з інших совєтських республік вже не раз слали „піонерів нового життя" розбудовувати промислові центри, як напр. Комсомольськ над Амуром, *який називають „містом молодости"*. Те саме було на будовах Кузнецбасу та Караганди, як багатьох районів Півночі, напр. новотвореної області Магадану, на узбережжі Охотського моря.

Не буду торкатися нових плянів „освоєння цілин і облогів" у Казахстані, як їх подає совєтська преса, а хочу навести лише кілька даних про самий Казахстан та його можливості, і то на основі новіших совєтських географічних джерел.

Казахська республіка, одна з 16 совєтських республік, є друга щодо своєї площі після РСФСР. Поверхня країни у більшій частині рівнинна, але в південно-східній частині є гори: Алтай, Тарбагатай, південні відноги Джунгарського Ала-Тав та ін. На заході є низовини, деякі нижчі від морського рівня. Центральна частина країни трохи вища і має назву Казахської зложеної країни, з горбами та горами старовинного укладу.

Підсоння має чітко виявлений континентальний характер, з його різкими змінами температури та сухістю повітря. Центральною частиною сухости є околиці Аральського моря, де за рік випадає не більше як 4 цалі дощу. — Інші частини країни за винятком півночі, сходу та південного сходу, мають менше як 12 цалів опадів і тому не придатні для хліборобства. Вказані три райони, що мають більше опадів, придатні для сільського господарства, і в тих районах скупчені мільйони українців Сірої України.

Внаслідок засушливости, річкова система країни слабо розвинена, рослинний килим не багатий і лісів дуже мало. Більші ріки, як Іртиш, Ілі, Сир-Дар'я та Урал, плинуть у прикордонних частинах країни і дістають воду з інших країв, зокрема гірських районів. Деякі річки губляться в піскових просторах і ніколи не досягають морських берегів чи то великих озер. — Країна має багато озер, великих і малих, але вода є в більшості з них солона і до пиття не придатна. Подекуди, як в Малій Азії, єдиним джерелом води є криниці та колодязі.

У зв'язку з таким характером підсоння та браком води грунт відповідний: на півночі та сході, де є більше води, грунт чорноземний або буроземний. Ці простори раніше були тирсовими степами, де споконвіку паслися отари худоби кочових народів. Тепер ці степи розорані українським плугом, хоч серед них є ще землі цілинні.

В центральній частині Казахстану грунти бідні, вкриті здебільшого полином та солончаковою рослинністю, — їх використовують як пасовища на весні та взимі, бо в літі тут велика гаряч. Місцевість на південний схід від озера Балхаш українці звуть Семиріччям. При штучному зрошуванні тут можна розводити прекрасні сади з різними овочами, включно з мигдалем, грецькими горіхами та ін. Також добре росте тут тютюн і цукровий буряк.

В пресі вказувалося, що в Казахстані є понад 30 мільйонів гектарів землі, придатної для хліборобства, але це число мабуть перебільшене. Інше джерело подає такі числа: непридатні землі 50 мільйонів гектарів (пісок, солончаки та височкогірські місцевості), пасовища 175 млн. га., і ліси та придатні для сільського господарства площі — 25 млн. гектарів. Разом 274 млн. га.

Отже з 25 мільйонів гектарів, що є придатні для господарства, приблизно третина вже використовується, і таким чином залишається тільки 15-17 млн. га., які ще можуть бути використовувані. Ці землі лежать виключно в тих районах, про які ми згадували, як про місця розселення тих щонайменше 4 мільйонів українців, що їх нараховують статистики.

Не збираємося робити детальної аналізи придатности всіх земель, але мусимо мати на увазі, що справа постачання води є найголовнішою передумовою. Отже, українське населення, як пише Н. Баранський „там де є достатня кількість опадів і де можна займатися господарством під дощ; при тому москалі живуть по містах, а українці по селах." Значить новопоселенці стануть перед проблемою води, житлових приміщень, транспорту та ін. і спочатку змушені будуть жити в куренях та землянках, а в ліпших випадках у саманних будовах, бо Казахстан має дуже мало лісу, а в більшості районів він зовсім відсутній. Можна собі уявити ті жахливі умовини, в яких опиняться ті неволею засилані в цю країну „добровольці".

Грунтові води лежать на глибині не менший як 3-4 метрів, а в центральній частині країни на глибині 10-20 метрів. Як сказано, країна має багато озер, але в більшості з них вода солона або гірка, до того ж вліті вони пересихають. Ці частини Казахстану добрі лише для пасовиськ. Совєтські знавці в своїх книжках пишуть: „Літня гаряч та дуже ясні дні знижують якість степової рослинности і тяжко відбиваються на врожаях культурної рослини." — Отже большевицькі пляни масової оранки та поширення хліборобських районів в Казахстані можуть натрапити на ті самі помилки, які так гірко покутують в „пляновому сільському господарстві".

Зиновий Альта у своїй статті в „Українському Самостійнику" з початку березня, покликуючись на московську „Правду" пише, що „колоністи" мають їхати навіть на р. Амур, у Приамурський край і на Сахалін... Чому р. Амур, або Амурщина, з цього окреме від Приамурського краю — не знаємо. Чи не є це теж „нова географія"? Терени Зеленої України, себто Амурщина, вже давно не мають нових земель для оранки, так само як Усурійщина, а в просторах тайги нічого не можна садовити, бо треба спочатку знищити ліс!

„Ню Йорк Таймс" з 6. березня до кореспонденції Г. Селісбері додав мапку, з зазначенням територій, признаних Москвою під сільське господарство, і на ній зазначив всю територію Західнього Сибіру, аж до Льодового океану, з тундрами включно.

Те, що тисячі й тисячі молоді працюватимуть тяжко для здійснення нереальних проєктів, мало турбує московських володарів. А проте умовини Казахстану, окрім малих районів на півночі та північному сході, подібні до умовин прикаспійських степів, або південно-західньої частини Америки, — Тексасу, Ню Мехіко, Оклагоми, де час від часу бувають кошмарні засухи, як трапилося останнього року.

Чергова переселенча совєтська кампанія, що заперечує досвід українського селянства здобутий тисячами років життя на своїй землі, насаджування „плянового, соціялістичного будівництва" з його божевільними теоріями, з суто московитськими „общинами", з ігноранцією долі окремої людини й родини, приведе до винищення багатьох тисяч українців.

Шукання нових орних земель є типовим московським рухом за „новою землицею", а в суті втечею від відповідальности. Шукання нових просторів є основою московської експансії, рухом за новими заробітками без власної праці, а за рахунок когось, як колись в „ясаках", а тепер в праці невільників.

У городі бузина, а в Києві дядько

Така приповідка вже з давніх часів існує на Україні. Той, хто вперше вжив це речення, мабуть, був людиною дуже лагідною, чемною і, слухаючи свого, не в міру брехливого співбесідника, не бажав уживати таких образливих виразів, як напр.: „що це Ви верзете таке, що воно і купи не держиться?", або „не брешіть, шановний пане", або ще: „що то за нісенітниці ви накручуєте, куме?". Але щоб дати до зрозуміння занадто брехливому та несерйозному співбесідникові абсурдність його тверджень, він вирішив за найкраще відповісти не менш яскравою нісенітницею. І дійсно. Якась то малокорисна рослина, що самосівом виросла десь у куті якогось города і чомусь до того додається, що у Києві є якийсь дядько. Ні-се-ніт-ниця!

Нісенітницями користуються і політики для заліплювання людям вух та очей.

Неперевершеними у годуванні нісенітницями є большевицькі загарбники, які без кінця й краю, усюди та при всякій нагоді твердять про агресивність демократичного світу (намагаючись замаскувати свою неприховану агресивність) та підносять галас про свою нібито миролюбність. Демократичний світ спантеличено слухає їхню безупинну брехню, з чемности чи не відповідає їм належним способом, а про себе думає: „У городі бузина, а в Києві дядько". „Лаври" червоних росіян не дають спокою агресивним росіянам і іншої фарби. Хоч доля і привела їх на еміграцію, але смутний досвід не йде їм на користь, і вони розтрачують свої сили на поборювання української еміграції та її визвольних прагнень. Отже у своїй непотрібній ворохобні, вони користуються тими ж, що й червоні, методами — нахабним твердженням нісенітниць, щоб досягнути тієї ж, що і червоні, мети: „побороти „буржуазний націоналізм", (за совєтською термінологією), або „сепаратизм" (за білогвардійською термінологією, застарілою на 35 років).

У своїй, колись солідній, газеті „Новое Русское Слово" без кінця і краю, вже на протязі кількох років „товчуть воду у ступі", намагаючись нісенітницями довести своїм читачам справедливість їхньої антиукраїнської акції. Коли ж дійсність ставить їх перед кількісно і якісно краще зорганізованою українською еміграцією, то вони починають „голосити" про „неправомочність" керівників української репрезентації (нібито за затвердженням кандидатів треба їхати до редакції Н.-Р.С.) а також намагаються описати українську спільноту як „козні" галичменів (не українців, звичайно, за їх тлумаченням).

Отож плекають на городі тієї газети антиукраїнську бузину та „випозичають" собі київських дядьків. Коли справжнього українського дядька під рукою нема, то нашвидку накладають собі український грим такі пани як Дикий (псевдо), Лапко (псевдо), а коли вже їм самим стає ніяково від занадто частого повторювання одної і тієї ж нісенітниці одними й тими ж особами, та якщо немає якогось іншого дядька, то в такому разі користаються і „тьотею". Така „тьотя" може бути і не з Києва, а бодай і з Брукліну. Головне, щоб якнайбільше „накрутила бузини".

У неділю 21 березня, у ролі такої тітки, виступила на сторінках вищезгаданої газети п. Р. Задорожная, у статті під назвою „Сверхсрочное дело". Що вона хотіла довести — мало кому зрозуміло, но „бузини" „нагородила" подостатком, але ясним є те, що ця пані намагається своєю ратицею хвицьнути у бік галичан (очевидно у виконанні дійсно „сверхсрочних" завдань панів диких і Ко).

З того виникають деякі питання: „У кого позичаєте, панове з редакції „Нового Русского Слова", спосіб „забивання паморок в твердження нісенітниць?" — Безумовно, у червоних загарбників! „До якої мети прагнете?" — Та до тої ж, що й червоні загарбники!

Пам'ятайте, що національне визволення всіх народів, поневолених червоними загарбниками, є однаково визволенням і вас самих від червоного ярма.

Отож не плекайте „бузини" та не вишукуйте Вами ж спантеличених „дядьків" і тіток і не працюйте на користь московського дядька (вірніше дідька).

Микос

Іван Смолій

БАНДУРА

(Оповідання)

(4)

Яро справді помовчував. А скільки разів Льоля глянула на нього, переловлювала на собі його погляд. Вона знала цей погляд. Це той самий погляд, що ним обдаровують її всі молоді люди, захоплені, залюблені. Зразу стає скучно й нецікаво.

— Не такий вже я говіркий вдався — промовив він.

— От заграв би хоч що.

— А на чому ж пан Яро грає?

— Музики з нас на всі руки! — сміялася Оленка. — А з нього ще особливий бандурист.

— Що-що?

— Бандурист! О, ти цього не знаєш. Це такий історичний інструмент бандура. Ну, покажи ж, Яро, панні Льолі, свою потіпницю, як її називаєш... Яро!...

∴

Хтось стояв у кімнаті, ввійшовши туди нечутно. Син! Дивиться тепер на неї і не знає, що почати, як заговорити. Схилився на вид материного суму й задуми.

Постать, наче у світляній відбитці, притьмарена, мерехтлива. Тільки ворухнути головою, і померкнуть видива минулого. Але вона не ворухнулася, переживаючи давню подію своєї молодости.

∴

Підвівся тоді Яро, вийшов, вернувся з чудним інструментом.

— То бандура? — спитала вона, оглядаючи її.

— Так.

— Яка вона стара. Звідки ж це в вас?

— О, це справді інтересно! — засміялася Оленка. — Яро розказав би тобі. Дивні, дивні пригоди цієї речі. Аж слухати страшно.

— Та розкажіть же.

Вона слухала дивної повісти про інструмент, що йому вже сотня років, а може й дві, і не розсипається. Це кобзар сліпець грав на ньому. Старий сивий дід, що ходив з села в село. І десь у степу, присівши спочити, заснув. Навіки заснув. Знайшли його мертвого, а бандура біля нього. І мале хлоп'я-поводатор біля одубілого старця.

Поховали діда, розказував Яро, а бандуру заховали при церкві в дзвіниці. А як дзвони дзвонили, то й бандура озивалася. А вночі, казали, вона грає... Та такої чути! Певно, дід приходить з кладовища. Та такої ударить „метелиці", аж дзвіниця хитається, наче п'яна, в місячну ніч на церковному майдані. І сколихані дзвони гудуть різними голосами. Як розлютиться дід, аж струни зойкають з болю. Що така неправда в світі. І рвуться...

— Та ти б уже перестав! — заговорила Оленка. — Диви, як Льоля слухає. Ще присниться що. Заграй краще!

— Ні-ні. Нехай розказує! — попросила вона.

Яро розказував далі. Нитка пригод снувалася в нескінченне.

...Зайшов раз один добродій в дзвіницю з священиком, глянули вони на бандуру, а там тільки вже одна струна. Отак грав клятий дід! Торкнув отой добродій струну — і та урвалася.

— Ну, — каже він, — награвся вже дід, тепер я буду.

Та й натягнув нові струни та й пішов мандрувати. Учений був і освічений. Хороше грав. І вірші писав різні, пісні складав, а потім його кинули в тюрму, а бандуру віддали в музей...

— А оце як тут війна була, — закінчував Яро, — зайшов до нас один солдат. Приніс її до нас, грав на ній і всю її історію розказав. Пішов раз на стежу і не вернувся, впав. Забрали його речі, а бандуру нам залишили.

— І скільки тут струн! Скільки струн! — говорила вона. — Як ви граєте на цьому?

— Ось так, — промовив Яро, присівши та повівши пальцями по струнах.

Звуки впали дрібні-дрібні, тендітно-шовкові. Як грав щось живе, веселе, в переливах. Павза. А потім вдарили урочисті, грімкі акорди, брязнули струни, зірвалися вихором. Грізна, героїчна козацька дума з дивною відтінню суму, маєстатична в зображенні людських переживань. Грало-шуміло море, хиталися, як горіхове лушпиння, на ньому козацькі чайки, поринаючи в пропасті між хвилями. Глибокими спадами стрясав страх людські серця. Хтось грішник між ними, тому карає їх усіх Господь за нього, замикаючи над ними водяні гори, щоб не побачили вже сонця ясного. А грішник сам себе виявить. Кайтеся, грішники!

Вона слухала з широко розплющеними очима надзвичайного речитативу, а звуки лилися на неї зливою, цілими хвилями. І ніяк не могла відірвати очей від Ярової руки. Біла, випещена. Пальці довгі і, аж лячно, які ворушкі, як перебігають вони, перекочуючись зривами, гуляють несамовито по вахлярі струн.

Спохмурніло обличчя бандуриста, тільки блискавки-гроза у нервових здриганнях брів, темна чуприна зсунулася на чоло, і весь він не цьогосвітній уже, а — чародій.

Вона пам'ятає гаразд. Гра закінчилась тоді, і всі вони мовчали вражені.

— Ну, нині ти заграв дійсно добре! — промовила згодом Оленка. — Сама Муза, правдиве натхнення зійшло на тебе! — і вона весело підморгнула на Льолю. — Але розвесели нас чимсь.

Жартівливо-весела хвиля звуків вирвалася з-під пальців Яра на те прохання. Його ніжний, повний баритон тільки тут і там зривався голосніше в пісенці про дівчину, що брала синій льон під гаєм і стала на розмову з козаком. А потім пісенька, знову танок метелицею, знову дума.

Як закінчив Яро гру, тоді їх очі зустрілися вперше у тому глибокому погляді, що ним обдаровують одне одного люди, не байдужі собі. Він хотів, мабуть, угадати, чи вразив серце дівчини з синіми очима і волоссям, як льон, а вона знову з непомірною цікавістю. Він справді гарний, не знать, чому спершу не запримітила цього. Чорнобривий, вус який пишний. Темна чуприна, а очі які виразисті, яка багата душа цієї людини. Чарівник. Вона ще мимоволі глянула на його руки, на довгі пальці, що лежали на струнах. Чарівник. А яка краса в цьому інструменті, у всьому, який інший світ у цій родині, які вони інші, від досі бачених, ті люди!

Про те думала вона й згодом, вернувшись в тетин дім. Якийсь офіцер розважався з тетою на чайку. Капітан! Вона слухала по його відході оповідань тети про знаменитого гостя, про його рангу і впливи, і ждала хвилини, коли лишиться насамоті. Та її заполонили очі, що не бачили строкатих килимів і запон. Ввижалася мережка, вишивка, в ніжних гармонійних тонах. І вчувалися звуки цього дивного інструменту, ніжні, як вишивка, красні, як бачена настільна різьба, і теплі та сердечні, як ті люди.

Частим гостем стала Льоля Понінська в Коржів. Перед тетою своє нове знайомство скривала, сама не розуміючи, чому. І перед старими Коржами ставало їй ніяково. Вони ніби вітали її, усміхалися, а в очах гей би жаль якийсь таїся і страх. Часто переловлювала на собі погляд старого Коржа, важкий і загадковий. Вона вже знала все про цю родину. Коржі з давніх міщан, давніх, як це місто, як ці мури. Старий Корж у великому чині був, коли ще війни не було, коли тут інша держава була. А потім прийшли війни, зміни, його перевели на пенсію.

Поль Половецький

ДВАНАДЦЯТЬ ЗАГАДОК СФІНКСА

(4)

До якого плазування перед Сталіном доходять апологети сталінізму видно хоч би з того, що Сталіна вони порівнюють з Наполеоном, Олександром Великим та, як я вже сказав, імператором Константином Великим. А з приводу негативних висловів про Сталіна, що з'явилися були в еміграційних друкованих джерелах з нагоди його смерти, вони обурюються, і Дойчер нагадує їм ось такий уривок з вірша Шеллі, з приводу смерти Наполеона:

Як, про його смерть не
[сповіщають похоронні
[дзвони? .
І ти ще живеш, земле-мати? .
Чи ж не ти гріла свої старі
[руки над жаром
Того найвогненнішого духа,
[коли він літав! .
Чом же, земле-мати, ти тепер
[смієшся,
Коли він мертвим став? .

Щодо Наполеона, цього найвогненнішого духа, то він справді літав. Літав на коні з своїми полками по пісках Африки і по долинах та горах всієї Европи. У застосуванні ж до Сталіна ці слова звучать фальшиво, бо ж весь світ знає, що Сталін не тільки не лівав, а навіть не вилазив з-поза кремлівських мурів і ніде не появлявся на людські очі. І тому ці рядки Шеллі, разом з твердженням Дойчера про найконструктивнішу революцію, є чистісіньким фарсом.

З певністю можемо сказати, що дві праці Дойчера, з яких я наводив цитати, разом з мемуарами Девіса — "Mission to Moscow" — є найганебнішими документами часу.

Проте, подібних творів є безліч в американських бібліотеках, бо ж, починаючи від Джана Ріда, майже цілих дві генерації письменників і журналістів стояли на позиціях гльорифікації совєтського „раю", країни утопії, за виразом Юджіна Лайонса, куди були спрямовані їх очі і куди вони прагнули перенестися всім серцем і душею, як до обіцяної землі. Всі ідеалісти - мрійники вважали за свій обов'язок покласти бодай одну цеглину в нову будову, де мала б протягом одного покоління — як писав Джозеф Девіс — виікуватися нова людина. Гльорифікація досягла гігантичних розмірів, при чому з поля зору не була випущена і релігійна ділянка, як засіб пропаганди. На полицях бібліотек маємо такі „шедеври", як „Многозначимість Карла Маркса для християнства", написану „християнином" Мюлером, теперішнім головою жидівського "Welfare Fund Appeal" і "Jewish Community Federation" або „Два велетні і один світ", публікація Союзу Церков.

Все це можна в ретроспекті вважати, до деякої міри, за явище природне, бо ж засоби совєтської пропаганди були надзвичайної сили та імпресії, а військове союзництво в останній війні ще більшою мірою посилило тенденцію американської громадської думки до захоплення і звеличання сталінського „раю".

Постає питання: чи змінився характер американських публікацій про Совєтський Союз від часу „холодної" і Корейської війни? Мусимо сказати: так! .. Але в дуже малій мірі. Законспірований комунізм чинить шалений опір всякій спробі подати совєтське „Ельдорадо" в правдивому насвітленні. Так, наприклад, за свою працю „Грядуча поразка комунізму" Бернгем дістав ось такий „комплімент" від пана Кренкшов, автора книги „Розколини в кремлівському мурі": „Кестлери і бернгеми, розчаровані т о т а літаристи, обидва в минулому комуністи, не є антикомуністами. Вони — мізантропи. Вони прагнуть втягнути світ у військовий похід з єдиної лише причини: щоб відновити втрачену віру".

А друга книжка Бернгема — „Стримування чи визволення" — як відомо всім, цілком збойкотована в Америці, виключно через її антисовєтський тон.

Зате твори різного роду „знавців", „авторитетів" та „експертів" сходу, як, наприклад, Даліна, Дойчера тощо, з великим рекламним шумом видавництв розповсюджуються по всьому світі в мільйонах тиражів. Але в тих творах ні слова правди про дійсний стан речей в СССР, а про нашу українську справу говориться з неприхованою ворожістю, або, навіть, з повною елімінацією слів Україна та український, ніби й справді неіснуючих понять і явищ.

VII. Що говорять про 1933 рік дані проф. Лорімера, опубліковані в імені „Женевської Ліґи Націй?"

Якщо в творах „експертів" Сходу нема ні слова правди про наше буття, то ми вправі сподіватися почути її хоч з таких публікацій, як праці дослідних інститутів „Ліґи Націй?.."

З цією надією читач відкриває книжку професора Прістонського університету Лорімера під заголовком „Населення Совєтського Союзу" і жадібно вдивляється в кожний рядок, таблицю і діяграму, в яких подаються демографічні дані, почінаючи від перепису населення 1897 року і кінчаючи переписом 1939 року.

(Продовження буде).

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Ню Йорк, Н. Й.

Перед П'ятим Літературно-Мистецьким Ярмарком

Різноварвне і багате на зміст, культурне, розвагово-відпочинкове видовище під назвою „Літературно - мистецький ярмарок", що його рік-від-року влаштовує Літературно-Мистецький Клюб у Ню Йорку, вже стало доброю традицією. Наше громадянство вже знає, що кожна нова вистава „Літературно-мистецького ярмарку" приносить йому якусь нову, милу мистецьку несподіванку, розвагу і відпочинок.

На суботу 4 квітня, в приміщенні Вашінгтон Ірвінг Гай-Скул (річ 16 вул.) Літературно-Мистецький Клюб анонсує черговий, П'ятий Літературно-мистецький ярмарок. Що нового і оригінального принесе нам це цьогорічне видовище? Які приємні культурно-мистецькі несподіванки обіцяє воно?

Відгадати цього наперед ніхто не може. Але щоб відчути і передбачити, що ці культурно-мистецькі несподіванки, їх задуми та їх виконання будуть неабиякі, досить нам нагадати надзвичайні імена тих мистців, що беруть участь в цьому „Літературно-мистецькому ярмарку".

Вже те, що вперше в програмі „Літературно - мистецького ярмарку" вистуступить солістка-співачка, що нещодавно прибула до Америки Ганна Шерей (меццо сопрано), вихованка київського музичного світу, відома наша співачка клясичної, а особливо народної пісні, незрівняна інтерпретаторка „Щедрика" та „Ой, п'яна я, п'яна", та Михайло Ольховий (бас), колишній соліст львівської опери, на еміграції — незмінний соліст Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка, а музичне фортепіянове соло виконуватиме Дарія Гординська-Каранович, наша визначна піяністка, вихованка віденського музичного світу, вельми знана ще до другої світової війни своїм музичним турне по Европі та своїм прекрасним, презентативним концертом в Тавн Гол у Ню Йорку, що принесе їй заслужену високу оцінку американського музичного світу, — вже ці одні імена говорять, що співочна та фортепіяново-музична частина вистави обіцює бути особливо цікавою.

Єдина в нас інтерпретаторка змістово-ідейного танцю, залюжено улюмена публікою Рома Прийма, продемонструє спеціяльно скомпоновані для цього вечора цілком нові свої речі. До цих її мистецьких несподіванок музику написав відомий і шанований наш композитор проф. М. Фоменко. Таким чином публіка матиме подвійну мистецьку насолоду: побачить вперше демонстровані нові танці в майстерному виконанні Роми Приймі і почує нові музичні етюди композитора М. Фоменка.

Відомий наш скрипаль Володимир Цісик чаруватиме слухачів своєю віртуозною грою на скрипці. Його численні успіхи є широко знані і промовляють самі за себе.

В літературній частині публіка матиме приємну розвагу прослухати цілком нову сатиричну поему Петра Ромена, відомого, з попередніх Літературних ярмарків, автора сатири „Еней на Орчард Віч". Тут же прочитає нову свою гумореску улюблений наш гуморист Іван Керницький.

Але чи не найбільшою атракцією П'ятого Літературно-Мистецького Ярмарку є те, що вперше в його історії конферансьє перебрала і провадитиме жінка — вельми знана наша артистка з театральної групи Ню Йорку Лідія Крушельницька.

Загальний акомпанімент спочиває в досвідчених і культурних руках мистців: Іванни Прийми, Лесі Вахнянин та Євгенії Чапельської.

Всі ці імена, що ми їх перерахували, запевняють нас, що П'ятий Літературно - Мистецький Ярмарок буде справді небуденним культурним відпочинком для всього нашого українського нюйоркського громадянства.

Постійний глядач.

Ярослав Пастушенко Головою Союзу Українських Бизнесменів Метрополії

Ню Йорк. — Минулої неділі відбулися Річні Загальні Збори Українських Бизнесменів (в Народному Домі) в Ню Йорку. Союз Українських Бизнесменів, що існує в Америці вже понад 27 років, за час своєї праці мав різні стадії розвитку. Під час другої світової війни праця в ньому припинилася. Відновлено її знову в році 1952, з приїздом з Европи нової іміграції, а в ній і бизнесменів.

Цьогорічні Збори виявили ще більше зайнтересування цією організацією серед бизнесменів, доказом чого були задовільна приявність на Зборах (20 членів), жива та серйозна дискусія, ще ряд рішень для дальшої праці. Членом Зборів є об'єднати в цьому році принайменше 100 нових членів в СУБ.

Українські купецтво нераз дало докази своєї щирої жертвенности на добрі цілі для українського суспільного життя, а дорогою організації мас змогу причинитися ще цілим своїм буттям. Через професійну організацію наше купецтво може рівно поставити свої постуляти до громадянства за повною підтримкою українських підприємців. У фаховій організації цілком та зайнтересовані в поступі життя найдуть поради правного чи інформаційного характеру. Доповідями та публікаціями організація буде старатися розвіяти часто мильне відношення та байдужу поставу деякої частини нашого громадянства до українського господарської думки взагалі, а до існуючих підприємств зокрема. Бо ядром здорової та багатої нації завсіди є багаті одиниці!

У висліді цих цікавих нарад вибрано новий Уряд, зложений із надійних підприємців для наміченої праці. Головою Союзу Українських Бизнесменів обрано відомого нашого підприємця Ярослава Пастушенка, („Ярославa Продакшенс"), Дальший склад: В. Пуйда — заст. голови (кораликова продукція), В. Цюпа — фінсекретар (купно - продаж обстанови), Р. Крупка — секретар (друкарня), П. Созанський — орг. референт („Еко"), проф. М. Величківський — прес. референт, Б. Береза — член Уряду („Подільля"), Контрольна Комісія: І. Кефор — голова (торгівля напитків), Р. Підгородецький — член К. К. (фризієрня) та М. Шимоняк — член К. К. (бл. підприємство).

Загальними Зборами вміло провадила Президія в складі: Т. Вак - Войчук — предсідник, Яр. Пастушенко — секретар та І. Кефор — член.

Присутніми на Зборах були рівнож гості - підприємці з Филаделфії пп. І. Гавриїлів, І. Антоняк та інші.

Н. Н.

Бінгемтон, Н. Й.

Ковчег на мілині...

З біблійним ковчегом Ноя можна порівняти в л. тих воєнних хуртовинах Українських Львівський Театр. В ньому зібрав пок. Володимир Блавацький кращих мистців сцени всіх українських земель, в ньому плекав він усі види українського театрального мистецтва. В ньому і при ньому в часах червоної і брунатної потопи на українських землях в р.р. 1939—1944 зціловалося укр. творча і відтворча мистецька духовість — виживаючи кращих часів для себе. Та сподівані й очікувані часи не прийшли. Наш мистецький Ной завернув ковчегом на скиталицю, а відсіля в місце нового поселення, де застряг в мілких водах!

Один з „розбитків" цього ковчегу, арт. Евген Курило, „причалив" до Бінгемтону. Тут, поруч тяжкої заробітної праці, палаючи невгасимою любовю до українського театрального мистецтва, служить йому де і як тільки може.

З гуртом наділених талантом аматорів ставить „Степового гостя", „Наталку Полтавку", „На першій гулі", інсценізацію „Сивів", „Марії", гуртовий репертуальний монтаж в роковини Тараса Шевченка, жалобні сходини з виставкою пам'яток по покійн. Володимирі Блавацькому та цілий ряд фрагментарних мистецьких ефектів у зв'язку з національними святами чи різними імпрезами, чим він дбатно прислужився до піднесення рівня духового життя малої української бінгемтонської громади.

Члени і приятелі драматичного гуртка при українській греко католицькій церкві Найсвятішого Серця в неділю 28 лютого б. р. на спеціяльному товариському вечорі справили свойому режисерові несподіванку, бо тому 25 літ арт. Евген Курило вороноволосим юнаком вперше виступив як статист у мелодійній оперетті Штравса „Чарвальсу", ставлений за чергою 23 рази театром ім. Тобілевича в Станиславові, під режисурою пок. Волод. Блавацького і за видатною фінансовою допомогою великого мистецтва драматичного сцени меценатом інж. Костя Вісьнєвського.

Сконфужено несподіванкою Ювілята і улюбленого режисера місцевого драматичного гуртка, враз з дружиною, від дверей на почесне місце біля заставлених і гістьми „обсаджених" столів, під оплески приявних підпроводив тостмайстер Мр. Василь Гірний. З його вітальної промови присутні довідалися — між іншим — про видатну участь п. Е. Курила в драматичному мистецтві українського театру останніх років. В ньому припало досі Ювілятові відтворювати понад сорок креацій, в яких, поруч вдячного сприймання мистецького вкладу видатних укр. режисерів, виявив він теж багато індивідуального драматичного стилю.

Голова місцевого Відділу УККА Василь Іваненко від місцевих громадських установ в короткій промові зложив гратуляції та подяку за працю в Бінгемтоні, після чого панна Ярослава Феденків вручила скромний дарунок-памятку від місцевого драматичного гуртка.

Гратуляції від станиславівських товаришів - немистців та декілька вражень глядача з вистав укр. театру в Станиславові і Львові передав інж. Евген Винник.

Кум Ювілята і приятель укр. скиталців, американський карпато-українець п. Йосиф Поляньський зложив Ювілятові гратуляції та признання для позитивної живучости нечисленної укр. громади.

Д-р Роман Смик і д-р Ярослав Кокорудз, серед свобідної товариської атмосфери, пригадали теж деякі фрагменти з життя-буття минулого українського львівського театру.

В той сам час на привітну адресу наспіли: письмові привіти від п. Андрія Кигичака та вітальні телеграми від п-ні Блавацької і п. Шандровського — іменем товаришів сцени у Филаделфії.

Наприкінці забрав слово симпатичний Ювілят і після зворушливої подяки, присвоюючи скромністю свою особу, пригадав вже тепер історичні сторінки з життя-буття українського театру Західньої України за літа 1928—1944, його режисерів та улюблених всією українською театральною публікою його артистів.

Після офіційної частини, приявні під звуки українських вальсів і танґ з рекордів, продовжали забаву до півночі.

Цей вечір не був розчисленний на ніякий матеріяльний зиск, але морально був вартним громадським і товариським надбанням.

Учасник.

Евген Курило

Дітройт, Міш.

4-ті Річні Збори Українського Лікарського Товариства.

В дні 27 лютого 1954 року, в приміщеннях готелю „Статлер" в Дітройті, відбулися 4-ті Загальні Збори Мішіґенського Відділу Українського Лікарського Товариства в Америці, при участі 13-ти членів Товариства і представника Філії УККА в Дітройті, д-ра Дужого.

У звітах Управи і в вичерпній дискусії провірено досягнення і недоліки Товариства. Під теперішню пору Товариство об'єднує 20 активних членів лікарів і лікарів-дентистів. За звітний час Товариство відбуло 8 сходин, як теж брало живу участь в загально громадських акціях, що відбулися на терені Дітройту.

Досі 6 членів Товариства склали стейтові іспити і 4 з них веде вже приватну практику. Решта членів працює в шпиталях і підготовляється до іспитів.

Збори вибрали нову Управу Товариства в складі: голова: д-р Парфанович С.; заст. голови: д-р Джуль П.; секретар: д-р Дейчаківський М. і скарбник: д-р Дутко І.

До Контрольної Комісії вибрано: д-ра Ткачука, д-ра Прокоповича і д-ра Стрільбицького.

Д-р М. Д.

„ДРУКАРСЬКИЙ ЧОРТИК" ПРИЧИНОЮ ОБ'ЄДНАНОЇ АКЦІЇ

Прислівний вже в газетному ділі „друкарський чортик" зробить часом збитка, якого не видумав би і найбільш дотепний гуморист. Таке трапилось і на 3-ій сторінці в суботішньому числі (64) „Свободи", в якому лінійка „і змоторизований Гриць", що нею закінчувався передостанній розділ допису „З Театру" про „Опрощований репертуар Гірняка в Дітройті" (речення: Спроможно... пишемо, замість відповіді, зачитав дві недрукованій ще гуморески: Мій перший „жовтень"... і Змоторизований Гриць), залишилася внизу попередньої колонки під підписами організацій, виставленими під їхнім „Звернениям до українців в Америці". „Чортик" трапився метранпажеві при перезділі 3-ої сторінки під час звичайного поспіху при здачі газетних форм на пресу, пришпішений тепер на кілька годин, щоб поліпшити висилку та доручення газети поштою в усіх кінцях країни. Подібні „чортики" трапляються, трапляться й, цілком певно, трапитимуться і в майбутньому в кожній газеті (для прикладу: недавно в одному великому нюйоркському щоденнику під фотографією сенатора Лімена був підписаний високий церковний достойник) і для кожного, ознайомленого з друкарським ділом, ця справа цілком самозрозуміла, що було і в цьому конкретному випадку. Все ж таки, цей останній „чортик", крім жалюгідної недоречності, змісту, мав і свою — можна б сказати — позитивну сторінку: він викликав дальшу спільну акцію двох зайнтересованих організацій: ОДВУ і ООЧСУ. У понеділок, 5-го квітня, Редакцію „Свободи" відвідали представники цих організацій, д-р П. Мацилів від ОДВУ та д-р О. Соколишин від ООЧСУ, бажаючи, цілком оправдано, виявити, щодо того „чортика". Вони дістали повне вияснення й вибачення за свою пожахання пробачення за його. Таких виявень бажали собі телефоном і поодинокі члени обидвох організацій та читачі „Свободи", при чому інтересно, що члени ОДВУ ставляли в оборону ООЧСУ, а члени ООЧСУ бажали собі таких виявлень передусім з уваги на членів ОДВУ. Так то припадковий друкарський „чортик", за який Видавництво прохає пробачення у всіх тих організацій і осіб, що могли б себе вважати за покривджених ним, став, цілком нехотячи, причиною віддавна побажаної і очікуваної спільної акції цих двох наших патріотичних громадських організацій.

Літні університетські курси українознавства в Манітобському Університеті

В місяцях липні й серпні ц. р. відбудуться в місті Вінніпеґу (Канада) п'яті з черги літні курси української мови й літератури в місцевому Манітобському Університеті. Передбачається два курси — вищий і нижчий під проводом проф. Яр. Рудницького та д-ра Ю. Мулика - Луцика. За обидва курси університет признає повний академічний кредит, зн. чотири одиниці, що їх уважається не тільки в Канаді, але й на цілому американському суходолі, рівнозначними (еквівалентами) нормальних курсів протягом академічного року. Замість учащати на університет сім місяців студенти мають змогу надолужити весь матеріял за шість тижнів, відбуваючи курси кожного дня дві години й пишучи відповідний іспит з кінцем Літньої Школи. Закінчення курсів із успіхом дає право навчання української мови в середніх школах, а теж приймається в деяких університетах Канади й Америки за т. зв. вимогу чужої мови чи то при магістерських, чи при докторських іспитах.

Кому непотрібний академічний кредит за українську мову, або хоч ще не має закінченої середньої школи, той може вписатися на курси як т. зв. спеціяльний (вільний) слухач і користати з курсів нарівні з кредитованими студентами. Різниця тільки в тому, що вільний слухач не здає іспитів та платить половину ціни. Поза тим має всі привілеї так як і звичайний студент. Це останнє удогіднення має на цілі вдоступнити учащання на курси якнайширшим колам молоді, а теж і старших громадян, що бажають вдосконалити свое знання української мови та літератури. Єдина вимога — кандидат має мати покінчених 14 літ.

Так для студентів, як і для вільних слухачів з-поза Вінніпеґу передбачене приміщення й харч за 75 дол. в університетській резиденції в Вінніпеґу. В цьому випадку треба звичайно зголошуватися до кінця травня, щоб забезпечити собі належне місце в резиденції. Всі інформації дає радо Реґістратура Манітобського Університету або Департамент Слов'янознавства цього ж університету.

Пленум СЗСУ в Ню Йорку

20 березня ц. р. відбувся в Ню Йорку широкий Пленум Центрального Комітету та Ради Союзу Земель Соборної України — Селянської Партії.

На пленум з'явилось, крім місцевих членів, багато представників з місць. Так, прибули делегати з Клівленду, Дітройту, Форт-Вайну, Еріо, Филаделфії, Нюарку, Джексону (Мішіґ.), Плейнфілду та інших.

Територіяльно була заступлена майже ціла Велика Україна. Серед делегатів були селяни-господарі з Поділля, Київщини, Херсонщини, Полтавщини, Чернігівщини, Дніпропетровщини, Запоріжжя, Харківщини, Таврії і т. д.

Зборами пленуму проводив проф. К. С. Туптій, а до президії увійшли визначні діячі українського селянства — Д. Пономаренко і М. Шурка, а також проф. К. Туркало та А. Жарський.

Пленум вислав привітання н о в о о б р а н о м у президентові Української Народної Республіки д-ру С. Витвицькому, Національній Раді, Виконному Органові, а також делеґатам СЗСУ-СП, що тепер увійшли до Національної Ради, в особах — Макара Гладкого, П. Веровського та В. Доленка.

Збори ухвалили, що СЗСУ-СП і надалі вповні підтримує Український Державний Центр — політично, морально, і матеріяльно. Одночасно ухвалено домагання для СЗСУ-СП належного заступництва в Національній Раді, нарівні з іншими партіями (шість делегатів).

Збори вислухали низку доповідей в справах політичних, економічних, програмових, організаційних, а також інформації з місць. З приводу заторкнених питань вив'язалася широка й жвава дискусія.

Після ухвали низки резолюцій, вислано телеграму хворому голові Центрального Комітету СЗСУ-СП — п. В. Ф. Сенику, з побажанням скорого видужання.

М. Нешта.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співласниками 15-ти мільйонового майна організації!

• HELP WANTED MALE •

BAMBERGER'S PLAINFIELD

CHANTREY BEAUTY SALON

Є місце для

ФРИЗІЄРА.

Інформації в YWCA, Front St., Plainfield, N. J. від 9:30 до 4:30 щоденно, також від 5:30 до 8:30 в понеділки або пришліть виповнені аплікації до Personnel Office

L. BAMBERGER & CO.

NEWARK, N. J.

Якщо хочете телефонувати впрост до

MRS. DUVOISIN
Chantrey Beauty Salon,
Newark Store
MArket 3-6464
Ext. 303 або 342

• HELP WANTED—COUPLE •

COUPLE — permanent position, good pay, on small dairy farm. Compl. mechanized, own quarters, automatic heating, elect. Farm product privilege. Man takes care of farm, wife of house incl. cooking. References. Call **CO 5-0870** or write **Lazare Kaplan, 630 Fifth** Ave. New York 20, N. Y.

Вступайте в члени

У. Н. СОЮЗУ!

ПОДЯКА

Маю честь зложити щиру подяку

ГОЛОВНІЙ УПРАВІ ТОВАРИСТВА БУВШИХ ВОЯКІВ У.П.А у З.Д.А.

за уділення мені грошевої допомоги в час моєї недуги, в сумі 100.00 дол..

Хай Всевишній винагородить Вам стократно!

Бувший учасник У.П.А.

К Л И Ч.

• ПРАЦЯ •
HELP WANTED—FEMALE

ОПЕРЕЙТОРКИ

Досвідчені у шитті суконок і комплетного одягу.
Стала праця, добра платня.
125-05 — 101st Avenue
Richmond Hill, L. I.

ОПЕРЕЙТОРКИ

досвідчені в шитті суконок.
Вся секційна праця.
Голоситись:
THATFORD FASHIONS
97 Thatford St., Brooklyn, N. Y.
Near Pitkin Ave.

КРАВЧИНІ

Досвідчені в праці при одягах.

McCARTHY & SIMON
7 West 36th St., New York City
7th Floor

BAMBERGER'S PLAINFIELD

CHANTREY BEAUTY SALON

Є слідуючі вільні місця на:

ПОМІЧНИЦЮ КЕРІВНИКА
ДО УКЛАДАННЯ ФРИЗУР
ДО ФАРБУВАННЯ ВОЛОССЯ
ДО ЗАГАЛЬНИХ РОБІТ
МАНІКУРИСТКУ

Інформації в YWCA, Front St., Plainfield, N. J. від 9:30 до 4:30 щоденно і від 5:30—8:30 в понеділки або пришліть виповнені аплікації до Personnel Office

L. BAMBERGER & CO.

NEWARK, N. J.

Якщо хочете телефонувати впрост до

MRS. DUVOISIN
Chantrey Beauty Salon,
Newark Store
MArket 3-6464
Ext. 303 або 342

Заходом **Товариства Сприяння Українській Національній Раді в Нью Йорку відбудеться в неділю, 11-го квітня 1954 р.**, в залі Літературно-Мистецького Клюбу, 149 Друга Евеню ДОПОВІДЬ **д-ра К. Паньківського**, в.о. Представника В. О. УНРади в ЗДА, на тему:

„Українська Національна Рада перед сесією і по сесії".

Після доповіді Дискусія. — Початок в год. 3-ій попол.

„УКРА" **Українська Будівельна Корпорація** потребує **ДОСВІДЧЕНИХ** будівельних робітників, столярів і мулярів, які знають читати пляни і орієнтуються при будові нових домів на американський спосіб. Платня після умови і досвіду. Праця є запевнена на довший час.

Голоситися кожного дня вечорами від 7 до 9 години.

Приймання робітників кінчається дня 10-го квітня 1954 р.

Канцелярія:

46 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

*Tel.: **ALgonquin 4-6045, Virginia 9-8076, EVergreen 7-2700***

ПРОДАЖ БІЛЕТІВ НА ЮВІЛЕЙНИЙ ФЕСТИВАЛЬ УНС

(Дня 16-го травня 1954 в Карнеґі Голл).

Квитки на імпрезу з нагоди 60-річчя Українського Народного Союзу 16. травня б. р. в Carnegie Hall можна набути в секретарів відділів, а саме:

Відділ:

5 PAUL BARNYCH, 23-90 — 29th St., Astoria, L. I., N. Y.
8 WASYL MANDZIJ, 70 Chestnut St., Yonkers, N. Y.
25 J. GIBAYLO-GIBBONS, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
27 OSTAP OLESNYCKYJ, 228 Peshine Avenue, Newark, N. J.
69 MICHAEL LYKTEY, 35-10 — 35th Street, Astoria, L. I., N. Y.
97 WILLIAM TABACHUK, 188 Hope Avenue, Passaic, N. J.
117 SEMEN KUCHMA, 214 East 10th Street, New York, N. Y.
130 H. LUCHANKO, 257 East 2nd Street, New York, N. Y.
155 M. CHUMER, 343 Laurie Street, Perth Amboy, N. J.
158 J. PAWCHAK, 101 South 1st Street, Brooklyn, N. Y.
160 M. KOSTYSHYN, 145-02 Liberty Avenue, Jamaica, N. Y.
171 STELLA RYAN, 88 Terrace Avenue, Jersey City, N. I.
194 Dr. Y. PADOCH, 33 Hillside Avenue, Mahwah, N. J.
194 WASYL NYKYFORUK, 740 E. 9th St., New York 9, N. Y.
200 STEPHEN SHIPKA, 127-28 — 102nd Road, Richmond Hill, L. I., N. Y.
204 WASYL HASIY, 527-9 East 12th Street, New York, N. Y.
281 L. BACHYNSKY, 46 Washington Parkway, Bayonne, N. J.
293 Mrs. M. DEMYDCHUK, 416 — 17th Street, Brooklyn, N. Y.
361 PETER KUCHMA, 95 East 7th Street, New York, N. Y.
371 J. BARANIUK, 159 Melrose Avenue, Irvington, N. J.
455 Mrs. M. BLYZNAK, 318 East 6th Street, New York, N. Y.

Рівнож в крамницях:

ARKA, 48 E. 7th St., New York,
SURMA, 11 E. 7th St., New York,
EKO, 145 Second Ave., N. Y. C.
VARIETY BAZAAR, 91 Mercer St., Newark, N. J.
NASH BAZAAR, 77 E. 7th St., New York, N. Y.
SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ЦІНИ місць: Льожі $3—$2.40, партер $2.40, 1-ий бальков $1.80, 2-ий бальков $1.50.

Замовлення на білети проситься надсилати з належитістю.

Спорт

ФУТБОЛЬНІ ВИСЛІДИ
останньої неділі.

За Чашу Національної Ліґи, Ню Йорк:

Vesuviana — УСК Ню Йорк 1:5
Paterson — Palermo 2:3

За Чашу Стейту Ню Йорк:

Gjoa — Pfaelzer 6:1
Schenectady — Danish 1:9
Minerva — Malta 4:1

Ліґа Стейту Ню Джерзі:

Maritimo — Kearny Un. 5:1
Falcons A — Iberia 0:0
УСК „СІЧ" — Falcons B .. 6:0
Erie — Deportivo 0:2
Paterson — Entre Nous (відкл.)

П. К. С. ВІСЛА — У. С. К. СІЧ, ЕЛИЗАБЕТ 0:3 (0:0).

28 березня. — Мистецька зустріч Ліґи Стейту Ню Джерзі, за яку вже були признані Січі дві точки воковером. Січ радо погодилась розіграти ці змагання, вирішуючи справу поспортовому, що дійсна виграна є заслуженою тільки на грищі. Це була частинна відплата за прогру Січі проти Польських Соколів (1:4).

Коли брати під увагу, крім відсутності тренінґу, двотижневу перерву змагунів, січовики в загальному вдоволили. Нова надія на воротах — Гайдучок, який врятував недавно дві точки із Депортіво, цим разом „не мав дня", хоча обійшлося щасливо без пропущених воріт. Зміни в оборонних лініях доказали, що місце Олинця і Панкевича таки на помочі, та що і Лютаків придалося б Січі хоча двох. (Хіба підождемо, коли підросте недавно народжений його син; ґрутулюємо!). Напад мав гарні заграння в першій півгрі, зате стріляв частіше в другій. Маланчук нерішучий при стрілових позиціях. Вітюк повинен забути про скромність і частіше стріляти, а технічно добрий Маркусь навпаки, покинути еґоїстичну гру, більше подавати і вибігати на позиції. Час на дискусії по змаганнях. Добичею воріт поділились: Вітюк 2, Оленець 1.

Січ далі веде в показнику Ліґи з точками 28:8 і відношенням воріт 65:25.

Другі висліди Ліґи Ню Джерзі: Ентре Ну — Депортіво 3:2, Карні Юн. — Іберія 1:3, та Мадярський С. К. — Марітімо 0:2.

В. С.

● **Конґресмен Доналд** Л. Джексон заявив, що вчителі — явні комуністи не є такі небезпечні, як комуністи — вчителі, що криються із своєю партійною приналежністю. Він домагався, щоб у школах вияснювали, що таке комунізм, щоб учні мали змогу порівнювати вільне життя в Америці з життям у країнах, поневолених комунізмом.

З КНИГАРНІ „СВОБОДИ"
можна виписати

ЦІКАВІ КНИГИ

Софії Парфанович:

1. **„ІНШІ ДНІ", — новелі й нариси, — ціна 80 ц.**
2. **„У КИЄВІ В 1940 РОЦІ", — ціна 75 центів.**
3. **ЗАГОРІЛА ПОЛОНИНА — бойківські оповідання — ціна 50 центів.**

Замовляйте:

"SVOBODA"
P. O. Box 346.
Jersey City 3, N. J.

НОВІ ВИДАННЯ УВАН
із серії „Назвознавство":
праці проф. Яр. Рудницького
1) **Слово й назва „Україна"** стор. 132 $1.50.
2) **Канадійські місцеві назви українського походження,** стор. 88 $1.00.
3) **Назви Галичина й Волинь,** стор. 32 $0.50.
Всі три випуски в оправі разом — $3.50.
Замовляти: Адміністрація „Свободи":
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Бр. св. ап. Петра і Павла відд. 102 відбудуться в неділю, 11-го квітня, зараз по другій і третій Сл. Божій в церковній залі 2280 W. 7th St., — М. Декан, предс.; М. Вобечко, секр.; С. Косик, кас.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Квартальні збори Б-ва св. Володимира, відд. 130, відбудуться в суботу, 10-го квітня, о год. 8-ій веч., в домівці Укр. Кат. Ветеранів, 33 Іст. 7. вул. Приявність всіх членів є конечна бо маємо багато важних справ до вирішення. В програмі зборів звіти уряду і контрольної комісії за перший квартал, вибір ювілейного комітету, звіт підготовчого ювілейного комітету. Звертається членам увагу хто ще не заплатив Національного датку то може вплатити на зборах. Пригадується довгуючим вирівняти залеглости. — О. Марків, предс.; М. Кравчук, кас.; Г. Лучанко, фін. секр.; І. Малець, рек. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во ім. Дм. Вітовського відд. 375 повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. квітня, о год. 1-ій попол., в Домі Укр. Горожан, при 847 Н. Френклин вул. Всіх членів проситься прийти вирівняти вкладки, зокрема ці, що платять річно. Рівночасно повідомляється, що вже на другий місяць перейдемо на літний спосіб побирання вкладок це є на суботи, про що своєчасно буде повідомлено. Замісцевих проситься конечно присилати гроші чеком точно на час вплати.. (Кліфтон Гайтс, Шікаґо, Кемден). — В. Василюк, голова; П. Тарнавський, скарб.; В. О. Грималяк, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Т-во Зап. Січ, відд. 75 повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. квітня, точно о год. 1-ій попол., в У. Н. Домі, 4655 Мартін. Проситься членів прийти на збори бо є важні справи до полагодження. — В. Зубар, рек. секр.

ТОЛІДО, О. — Б-во св. о. Николая відд. 167 повідомляє всіх членів, що збори відбудуться в неділю, 11-го квітня, о год. 2-ій попол., в залі до все. Обов'язком кожного члена прибути на збори. — Уряд.

КЛИФТОН, Н. ДЖ. — Т-во Укр. Січ відд. 182 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. квітня, о год. 2-ій попол., в Парафіяльній залі, 45-47 Говп Еве., Пассейк, Н. Дж., проситься членів прийти на збори а довгуючих членів напоминається вирівняти свої місячні вкладки бо в противному разі можуть бути суспендовані. — Уряд.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Місячні збори Т-ва Зап. Січ відд. 371, відбудуться в п'ятницю, 9-го квітня, о год. 8. веч., в Січовій залі при 18th Avenue. Проситься всіх членів, які залягають з вкладками вирівняти на зборах відділу. — В. Гнатик, предс.; П. Заболоцький, кас.; Ю. Баранюк, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Квартальні і місячні збори Т-ва „Зоря", відд. 69 відбудуться в суботу, 10-го квітня, о 8. год. веч., в церковній залі св. Юрія під ч. 33 Іст 7 вул., заля ч. 5. Просимо всіх членів обов'язково прийти на збори. — А. Плескун, предс.; І. Мартинець, кас.; М. Ликтей, секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН. — Т-во Українська Січ відд. 59, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в суботу, 10-го квітня, в У. Н. Домі під ч. 517 Галлет вул., о год. 7:30 веч. Взивається все членство прийти на час і заплатити свої належитости і не наражуватися на суспенду. — Управа.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Т-во ім. М. Грушевського відд. 219 повідомляє своїх членів, що чергові місячні збори відбудуться в суботу, 10-го квітня, о год. 7:30 веч., в церковній залі під ч. 675 South 19th St. Просимо всіх членів явитися на збори, бо маємо важні справи до полагодження. — Уряд.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Збори Т-ва „Єдність" відд. 163, відбудуться в неділю, 11-го квітня, в Домі Горожан, 847 N. Franklin St., в 1-ій год. попол. Проситься всіх членів бути на означений час. — М. Курко, предс.; С. Филик, рек. секр. І. Потучко, фін. секр.

МЕНВІЛ. Н. ДЖ. — Збори Т-ва ім. Т. Шевченка відд. 349 відбудуться в неділю, 11. квітня, о год. 2-ій попол., в домі Лісного. — І. Шеґера, предс.; В. Ясіновський, кас.; М. Лісний, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Збори Т-ва „Дністра", відд. 361 відбудуться в суботу, 10-го квітня, о год. 8-ій веч., у власній домівці, 119 Евеню „А", І. пов. У програмі зборів: фінансовий звіт за перший квартал 1954 р., опікунів хворих, 3 балю, ухвалення проєкту на Конвенцію, звіт з домівки та біжучі справи. Перед зборами приймається вплату членських внесків. Можна також позичати книжки з бібліотеки. — М. Малетич, предс.; П. Кучма, фін. секр.; В. Вишиваний, кас.; В. Варагура, рек. секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — 292 відділ УНСоюзу, повідомляє всіх членів відділу, що надзвичайно важні збори відбудуться в неділю, 11-го квітня, о год. 1:30 попол., в У. Н. Домі при Мартін і Мішиґан вул. Тому, що є надзвичайно важні справи до полагодження, просимо прибути на означений час. Довгуючим пригадуємо вирівняти вкладки. — В. Дідик, предс.; П. Кізел, секр. М. Ґузуляк, кас.

КЛІВЛЕНД, О. — Б-во св. Василія відд. 364 повідомляє, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 11-го квітня в У. Н. Домі (Іст), о год. 2-ій попол. Подаємо до відома наших членів, що надзирателями хворих є: М. Білецький, 9509 Mt. Auburn Ave., Cleveland 4, O. Tel.: GA. 1-3856; П. Данилевич, 3902 Kenmore Ave., Parma 29, O. Для жінок: А. Бурко 9520 Parkview Ave., Tel.: S.W. 1-0633 і Ю. Вдзіль, 3469 E. 69, Tel.: MI. 1-2935. Просимо до них вдаватися в разі потреби. З огляду на наближаючуся 23. Конвенцію УНС присутність членів для вирішення справ обов'язкова. — Уряд.

ЙОНҐСТАВН, О. — Б-во св. І. Хрестителя відд. 230 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. квітня, о год. 2:30 попол., в залі 914 Франклін Евеню. Проситься всіх членів явитися на тих зборах, бо є важні справи до вирішення. Буде звіт з нарад, що відбулися в Клівленд з цілого Стейту Огайо в справі відсвяткування 60-их роковин УНСоюзу. Проситься всіх тих, що позабирали білети до розпродажі в день палення нашого мортґеджу, прийти дати звіт з продажі. — М. Мушинський, предс.; Д. Войтович, кас.; І. Павловський, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Рож. Преч. Богородиці, відд. 36 повідомляє своїх членкинь, що збори відбудуться в неділю, 11. квітня, о год. 5-ій попол., в церковній залі. Просимо численно прийти, бо є багато важних справ до полагодження. Напоминається довжних вирівняти свої довги. Е. Ґерула, предс.; М. Шварц, кас.; С. Ґунька, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Т-во ім. І. Франка відд. 146 повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 11-го квітня в Укр. Амер. Осередку, 2965 Карпентер вул., о 1-ій год. попол. Буде звіт контролі за останні три місяці і другі важні справи. Проситься прибути на час та привести зі собою знайомих, щоб вписати їх в члени У. Н. Союзу. — Уряд.

Часопис „Свобода" повинен знаходитися в кожній українській хаті!

✝

Посмертна Згадка

НИКОЛА ПШОНОВСЬКИЙ, член 73 відд. УНСоюзу, в Провіденс, Р. Ай., помер 27-го березня 1954 р., в 72 році життя. Покійний родився в 1882 р. в с. Красне, пов. Скалат, Зах. Україна. До УНС вступив 1912 р. Був урядником у відділі і делеґатом на конвенцію у Филаделфії. Покійний працював багато для добра УНС. Оставив у смутку дружину Марію, двох синів, дочку, дві невістки і три внуки. Похорон відбувся з похоронного заведення до церкви св. Михаїла, а відтак на цвинтар св. Анни в Провіденс при участи Родини, Знайомих і Членів Товариства. — В. Н. П.!

Д. Лободяк, секр.

• REAL ESTATE •

NEW YORK STATE
На продаж 30-кімн. дім, около 60 акрів землі, мале озеро. Небувала нагода на курячу фарму, табір, полювання, літнисько і т.д. Ціна дуже приступна, 3½ милі від Liberty, N. Y. Tel.: SL. 6-4945 Brooklyn. Писати Box 530, Monticello, N. Y.

MASSAPEQUA, L. I. — $14,000
Дім — 7 кімнат, 4 спальні, 1½ лазнички, відкрита веранда, площа 60x120, сусідня площа до продажі, близ. церкви, пляжі, клюбу. Власник 25 Frankel Road, near Biltmore Blvd, Massapequa, L. I. — **Massapequa 6-3841.**

ELMSFORD — $30,000
Незвичайно гарний в стилі дім, 3 спальні, 2 лазнички, велика вітальня, коминок, їдальня, кухня зі стінн. шафами, куток для снідання з вмурованими сидженнями, стіл, вел. з огріванням підвал на поземі землі, вел. "patio", камін. дорога, ґараж на 2 наріж. площах около ¾ акра. Нові алюмін. вікна, сітки, венец. заслони. Bendex пральня, сушарня, Hot Point з 2-дверима холодільник, RCA 2 елек. печі. Багато інших спеціяльностей. Дім має 8 місяців.
ELmsford 6-7390

• MISCELLANEOUS •

SCHMIDT'S FARM
РЕСТОРАН
Fort Hill Rd. & Jackson Avenue
West of Scarsdale, West Co.
Scarsdale 3-1204
Наша спеціяльність бенкети — прогулькові прийняття й інш. Відкрито цілий рік, закрито в понеділки.

Зробіть собі ВЛАСНУ РОБІТНЮ ДОРОГОЦІННИХ ПРИКРАС
ДЛЯ КОРИСТІ І ПРИЄМНОСТІ
Робіть чудові брошки зі штучних самоцвітів, кульчики, браслети, перстені для прибутку, для себе, для вашої церкви, братських сусп. організацій. Не потрібно складних приладів. Пішліть $1.00 по спеціяльні інструкції вживаня інструментів. Вартість передпродажі до $2.50.
NU-TREND JEWELRY, Inc.
281 Fairmont Ave,. Jersey City
Just East of Bergen Ave.
Прийдіть за каталогом.
Щоденно: 10-6.
Відкрито в п'ятницю до 8 P.M.

Шеншилі ліпшої якости.
Реєстровані "Willard-George System Graded." Наука і поради годівлі шеншиль дарoм. Продаємо шеншилі власного хову по дуже приступних цінах.
BAYVILE CHINCHILLA FARM
Ask for Ben Hirsch
Box 208 — Toms River, N. J.
Tel.: Toms River 3-0391-M-2

• Business Opportunity •

ТАВЕРНА
новочасна бара, будинок, два 6-кімн. мешкання, наріжна посілість при головній вулиці, добрий інтерес.
Телефон:
Linden 3-9686. New Jersey

ЩАДІТЬ В ЛЕГКИЙ СПОСІБ... КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНГС!

• REAL ESTATE •

South Jersey — Real Bargains
Фарми, відпочинкові доми
Бизнесові нагоди, посілості.
Пишіть до нас Ваші вимоги.
J. J. ANGELO
Hammonton, N. J. Phone: 1100

КУРЯЧА ФАРМА на 3,000 курей. Близько Atlantic City, 8 акрів. Модерний з вирядом 3-поверховий курник. Багато додатків і поличок, 10-кімн. дім, включаючи товар на $26,000, $15,000 завдатку. Власник:
Anthony Goll, Pomona, New Jersey

BROOKLYN, CONN.
КУРЯЧА ФАРМА, на 15,000 носних курей або 40,000 курят. Тепер в руху, власник живе в N. Y. C. — $75,000.
Кликати:
ST. 3-2569 по 7-ій вечора.

FREEHOLD, N. J.
КУРЯЧА ФАРМА, модерні на 5000 курей курники, 20 акрів, 7 кімн. дім, олив. автомат. огрівання, чищарня яєць й інші.
Кликати:
FREEHOLD 8-5671

TOTTENVILLE, S. I.
6-кімнат. — соняшна веранда, модерна кухня,ках. лазничка, парове огрівання, близ. школи і автобусів. Жадає $9,800.
Інші доми по уміркованих цінах.
JAY BURKE
Real Estate and Insurance
7425 Amboy Rd., S. I. 7, N. Y.
TO. 8-2627 — GI. 2-7673

4 FAM. ASTORIA
Дім з цегли, знамените положення, олив. огрівання, ґараж на 3 авта, алюмінійові охоронні вікна. 1 кімната "air condition" Rockwall інсталяції. Місячний дохід $160+1 мешкання дарoм. 2 апартаменти вже до зайняття. Ціна $17,500. Готівка $13,169. **M. Johnson, 2843 — 46th** St., Astoria, L. I.

LAKE MAHOPAC
HOUSE FOR SALE
with 21 acres, scenery at present reducing center. Ideal also for convalescing home.
Sacrifice $14,500.
Write A-1 — Rm. 830, 11 W. 42 St., N.Y.C. or call **LE 4-6129.**

BALDWIN жадає $39,900
Center Hall колоніяльний дім. Добре для великої родини **1-ий поверх:** вітальня, їдальня, кухня, закуток, закрита веранда. Кімната для прислуги і прибиральня, **2-ий поверх:** 4 спальні, кольорова лазничка і туш. **3-ий поверх:** 2 кімнати, лазничка, викінчений підвал, кімн. на бару, прибиральня. Гаряча вода, олив. огрівання. Ґараж на 2 авта, кімната до забави; площа 81x240 огорожена залізними кілками. В доброму стані.
Близько до всього.
Власник: BALDWIN 3-6092

MOUNT VERNON, SPECIAL!!
Умебльовані кімнати й апарт.
7 умебльованих кімнат, повністю винаймлені, добрий прихід. 3-кімн. апарт. для власника з модерн. новою кухнею, алюмінійові вікна і сітки. Олив. огрівання, близ. до всього.
WESTCHESTER CO.
Call Mount Vernon 4-0318
або пишіть A-2 — Rm. 830 — 11 W. 42nd St., New York City

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ"!

• РОЗШУКИ •

Володимир **ПОТОЧНЯК** пошукує Івана **ПАГДАЯ** з с. Котованя, пов. Самбір. Прошу писати на адресу:
WALTER POTOCKI
Box 1, Luscar, Alta., Canada.

АННА БЛЮЗ з села Коровиці п. Любачів, Зах. Україна пошукує чоловіка **БЛЮЗА**, тата і братів: Яцка, Михайла, Івана **РАВРИКІВ**, що їх в 1940 р. вивезло НКВД. Хто знав би про них, або про їх долю, прошу подати вістку на адресу: **KASIA PAUK, 1116 W. Chestnut, Chicago 22, Ill. USA.** Інші часописи прошу про передрук.

ПАЛАМАРЧУК ТЕТЯНА пошукує рідного брата **ІВАНА ПАЛАМАРЧУКА**, який походить з Вінецької области. Прошу зголошуватися на адресу:
TETIANA INOZENCO
(Palamarczuk)
541 Simco St., London, Ont. Canada

Пошукую **НИКОЛУ БУРБЕЛА** і його дружину, що правдоподібно живуть у Стейплетон, С. Ай., передтим мешкали у Jamaica, L. I., N. Y. Прошу повідомити листовно, або телефоном: VI 9-8384. Моя адреса: **Stephen Hober, 8606 — 86th St., Woodhaven, L. I., N. Y.**

Односельчанку Наталку Хіхловську пошукує Наталка Мазур з села Рацтівці, пов. Скалат на Тернопільщині, що має перебувати в С.Ш.А. Прошу голоситись на адресу:
NATALKA DYDIO
(дів. Мазур)
2155 W. Potomac Ave. Chicago 22, Ill. — U.S.A.

КАТЕРИНА ГУК (з дому Кунець) пошукує свого батька **ІВАНА КУНЕЦЬ** зі села Янсів Старий, пов. Яворів. Прошу його або хто знає про нього зараз написати до:
KATERYNA HUK
307 7th Street, New Toronto, Ont. Canada

КУПУЙТЕ ДРАМУ
про страхіття більшовицької колективізації на Україні
В. ЧАПЛЕНКА
„ЧИЙ ЗЛОЧИН?"
Ціна 50 центів.
"SVOBODA"

ТАРЗАН, ч. 3258. Поправа

AS JAN FELL TO HIS HANDS AND KNEES, HIS OPPONENT LEAPED FORWARD WITH A SHOUT OF TRIUMPH.

JAN THREW HIMSELF ASIDE AND THE DOWNWARD FLASHING BLADE MERELY GRAZED HIS UNPROTECTED HEAD.

3258

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

AS HIS OPPONENT CAUGHT HIMSELF AND WHIRLED TO CHARGE AGAIN, JAN ROSE TO ONE KNEE, SWUNG HIS BLADE BACK OVER HIS SHOULDER AND HURLED IT WITH ALL HIS STRENGTH.

Коли Джен впав на руки і коліна, його противник скочив вперед з тріюмфальним вигуком.

Джен відкотився набік, і скерований вниз удар меча тільки злегка торкнувся незахищеної голови.

Коли його противник опам'ятався і обкрутився, щоб напасти знову, Джен звівся на одно коліно, розмахнувся мечем понад плечі і шпурнув його з усієї сили.